

Tractatus V. De Baptismo.

8 charæterem relinquit. Unde Tridentinum hunc errorem
damnam, non in Reformationis capita, sed in canonem si-
de rejecit; ut legere est, Sess. 7. de Bapt. Cap. 4.

XXIV. Dico secundo. Stephanus Papa Episcopos fidi repu-

gantes de facto non excommunicavit. Probatur. Quia Ve-

teres, qui de controversia inter Cyprianum cum aliis, &

Stephanum scriptores, de hoc fulmine vibrato non memine-

runt; sed solum dixerunt, quod Stephanus in eos fuit com-

missus. Eusebius enim, lib. 7. Hist. cap. 3. Vetus, inquit,

Stephanus nihil adversus Traditionem, qui iam inde ab ultimi-

mis temporibus obseruit, inponendum ratus gravissime id in-

latis testator Cyprianus ipse, qui ad Jubilatum, Epist.

75. hoc scribit: *Nisi quantum in nobis est proper heretici*, & Cyprianus, & aliis; qui baptismum in quicunque heretici datum reprobabant. Sic et ergo illi re-
probabant Baptismum, hereticorum, non ex defectu formæ,
quia de hoc non erat controversia; sed ex defectu fidei,
quæ putabant esse in Ministerio necessariam: ita Stephanus ad-
mitit Baptismum eorum ex quacumque heresi venerie, sic ur-
etur defectus fidei in Ministerio Baptismi non praedicere. Hac
generalitate loquendi usus est in hacre, nedium Stephanus, sed
cum Collegi, & Consilio nostris non contentamus, cum qui-
bus divinitatem concordamus, & dominicanum pacem tenemus, ser-
vamus a nobis parcerem, & frumentum charitas animi, collegi ho-
mibus, virescum fidem, & concordiam Sacramentorum.

Augustinus etiam id firmat, lib. 1. de Bapt. cap. 7. di-
cens: *Quoniam hujus obseruitas prioribus Ecclesiæ temporibus*,
ante schismam Donatistarum virorum, & magna charitate predicatorum
Patrum. Episcopos, ita inter se constulit salva pacem disceptare, at-
que fluctuare; ut dia Conciliorum in suis quibusque regionibus
dilecta factura mutauerintur; donec plenaria totius Orbis Concilia;
quod solubrissime sensibatur, etiam novemtum dubitationibus
fimuntur. Ita, cap. 13. de Stephanio loquens, ait: *Ite*
datus questionis istius difficultatis permanens, & sanctis charis-
mis affectibus longissimum predicas; in unitate cum eis manendum
(enuntiatur) qui diversa sentiuntur, ita quoniam commotus, sed
xamen fratrum indignatur, nunc tamen haec Christi in cordi-
bus eorum; ut in talis disceptatione nullum inter eos malum
schismatis eriretur. Et 1. cap. 1. Donatistas increpat, quod
ab unitate se separaverint; quando Cypriani, & aliorum con-
tempitibus ista quiescentia confundantibus disputationes
sunt, salvo charitate, arguuntur, alterantibus discep-
tibus. Hoc autem dictum non suscitavit Augustinus, si Cypriani, &
aliis anathemata ecclæ fuissent precisi.

XXV. Nec resonans. Hoc evincere quidem, inter Stephanum,
et Cypriani, pacem vigilius semper non vero inter
Stephanum, et Firmilianum, aliquo Orientales.

Nam primo. Augustinus de omnibus Stephano adversantibus,
etiam Firmiliano, locutus est.

— Secundo. Eadem causa era Stephanus cum Cypriano, & cum Firmiliano: uter-

que Stephanus decretem de non rebaptizantibus hereticis, occi-
fecerat: uterque latam ab eo sentientem ignoranciam, temeri-
tatem, presumptionem adsererat: uterque magnum Episcoporum

numerum in sui prædictum adsererat: uterque in hoc

errore tenuerat peritiam Stephanus noverat. Cui ergo dic-
ci debet, Stephanum in Firmilianum potius leviter, quam in
Cypriani?

In Firmilianum, inquit, qui sicut Cyprianus in

Ecclesiæ Latina, in Ecclesiæ Græca pro fando existimat.

At Ecclesiæ hominem excommunicatum de cuius poenitentia &

retrahendae non conflat, Sanctorum Falsis inferius?

XXVI. Dices. Hoc ex ipso Firmiliano, qui de Ste-

phano conquerens ad Cyprianum scribit, eum pacem rupisse,

ab aliis se scindere &c. ac quod aliud eum pacem rumpere,

scindere ab aliis, quam vinculum communionis anathema-
te solvere. Accedit; quod Dionyius Alexandrinus in Epilo-
gia, quam ad Sextum Stephanum successorem dedit, testatur, se
pro Firmiliano, aliquo rebaptizantibus apud Stephanum de-
precavorem fuisse.

Reponens. Firmilianum Cypriani mitem forsan non ful-
le accipimus: & excommunicationis minus, quia in Episco-
pos rebaptizantes a Stephanu intentatas, Cypriani litteris ac-
cepérat, de actuali scissioni, & separatione interpretatum fuisse.

Et in hoc maxime confirmatum fuisse, cum acceptisset

Legatos a Carthaginensis Romam misitos, ad colloquium a

Stephano non fuisse admisitos; item interdictos suis Catolicos,

qui non domi fuisse hospitio recipierunt. Cum tandem Stephanus id egerit, ut hoc dari potius agendi modo rebap-
tizantes ad recipiuntur induceret; scientiæ, ne hoc facerent, se paratum esse ad rumpendam pacem cum ipsius, es-
tque ab unitate per anathema separandos. — Quid vero ad-
ditum de Dionyio? potius confratim quod dicimus. Ostendit enim, quod sicut precedentem seculo Irenius Lugdunensis pre-
tibus, & argumentis dimovit Vixorem Papam a ferenda ex-
communicatione in Quartodecimanos; ita Dionysius depre-
cione Stephanum detinuerit, non excommunicationem, quoniam contra
Firmilianum, & alios ferre paratus erat, de facto fulminaret.

XXVII. Dico tertio. Stephanus Papa non omne promulga-

hereticorum Baptisma admisit, sed illud tantum, quod verbis

Evangelicis fuisse collatum. Probo primo. Quia conver-
sus inter Stephanum, eufores adversarios erat de fide Minis-
terio baptismatis, non autem de forma ejusdem. — Secun-
do. Si Stephanus omne Baptisma ab hereticis collatum, etiam
fine debita probabat; magnam hoc argumentum Stephanus, ac Romanorum causa iudicavit consenserit; & Firmili-
anus contra illum ea ulla esset: ac Firmilianus hoc Stephanum numquam opposuit, immo ad Cyprianum referentes aper-
te intellexi; Stephanus decretum de Baptismate, quod in ha-
reli cum diligenter, ac expressa Trinitatis invocatione collatum
fuisse ergo &c. Verba Firmiliani sunt: *Illud quoque adju-
vum, quod non pertinet querendum est, qui si ille, qui bapti-
zaverit, et quod qui baptizatus est, gratiam conseruat posse
invocare Trinitatem nominum Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.* Idem supponit S. Cyprianus Epist. ad Pompejum.

XXVIII. Sed dices pro Marco Antonio de Donatibus, Blon-
dello, aliquo Acatolicis hunc errorem Stephano impi-
genitus. Stephanus terminis generalibus Baptismum ab ha-

reticis darum approbat. Ait enim: *Si quis ergo a qua-
cumque heresi venerit, non nos est, sed aliqua heresi baptizat sine
debita forma verborum; ergo venientiam ab hac heresi Ste-
phanus Baptisma approbat.*

Respondeo primo, ly ex quacumque heresi venerit, posse a
Stephano, ut se opponere Cypriano, & alii; qui baptismum in
quicunque heretici datum reprobabant. Sic et ergo illi re-
probabant Baptismum, hereticorum, non ex defectu formæ,
quia de hoc non erat controversia; sed ex defectu fidei,
quæ putabant esse in Ministerio necessariam: ita Stephanus ad-
mitit Baptismum eorum ex quacumque heresi venerie, sic ur-
etur defectus fidei in Ministerio Baptismi non praedicere. Hac
generalitate loquendi usus est in hacre, nedium Stephanus, sed
cum Collegi, & Consilio nostris non contentamus, cum qui-
bus divinitatem concordamus, & dominicanum pacem tenemus, ser-
vamus a nobis parcerem, & frumentum charitas animi, collegi ho-
mibus, virescum fidem, & concordiam Sacramentorum.

Augustinus etiam id firmat, lib. 1. de Bapt. cap. 7. di-
cens: *Quoniam hujus obseruitas prioribus Ecclesiæ temporibus*,
ante schismam Donatistarum virorum, & magna charitate predicatorum
Patrum. Episcopos, ita inter se constulit salva pacem disceptare, at-
que fluctuare; ut dia Conciliorum in suis quibusque regionibus
dilecta factura mutauerintur; donec plenaria totius Orbis Concilia;
quod solubrissime sensibatur, etiam novemtum dubitationibus
fimuntur. Ita, cap. 13. de Stephanio loquens, ait: *Ite*
datus questionis istius difficultatis permanens, & sanctis charis-
mis affectibus longissimum predicas; in unitate cum eis manendum
(enuntiatur) qui diversa sentiuntur, ita quoniam commotus, sed
xamen fratrum indignatur, nunc tamen haec Christi in cordi-
bus eorum; ut in talis disceptatione nullum inter eos malum
schismatis eriretur. Et 1. cap. 1. Donatistas increpat, quod
ab unitate se separaverint; quando Cypriani, & aliorum con-
tempitibus ista quiescentia confundantibus disputationes
sunt, salvo charitate, arguuntur, alterantibus discep-
tibus. Hoc autem dictum non suscitavit Augustinus, si Cypriani, &
aliis anathemata ecclæ fuissent precisi.

XXIX. Hic questioni argumentum præbet S. Augustinus,
in suo libro contra Donatistas, ubi Cyprianum,

aliisque, qui hereticos rebaptizabant, fæpe defendit; et quia
res hac nondum suscit in plenaria Synodo definita: affectus,
sanctum martyrem a præxi, quam contra Stephanum defendebat,
recusatum, si em. Oecumenicum aliquod Concilium pro-
tempore. Ita, præterim, lib. 2. de Bapt. contra Donat. cap.
. Cumque idem Augustinus Donatistas suos quoque rebap-
tizantes fæpem adhortaretur, ut plenaria illi Synodo, cui se
subiecisset Cyprianus, si suo tempore celebrata esset, te sub-
sisteret: indicat causam rebaptizantium in plenaria Synodo
jam finitam fuisse. Porro cum nullis dixerit, quem fuisse
sit ista plenaria Synodus; ideo reliquit dubium, quod modo
propinquum, & in quo discordes sunt Autores quoniam
fuerit hoc plenarium Concilium; quibusdam voluntibus fuisse
Arelatense I. quibusdam Nicenum I.

XXX. Hac in re mihi certum est, rebaptizantium causam
ad Concilium Arelatense primum fuisse delata, & oppositum
eius statutum ac Cypriani, aliorumque rebaptizantium erro-
rem fuisse proscriptum. In eo enim, Cap. 8. legitur: *De Afri-*
cis, quod propria fæpa usus, ut rebaptizantibus placuit, ut si
*ad Ecclæ aliquis de heresi venerit, interrogent eum Sym-
bolum: si præterire, eum in Parte, & Fide, & Spiritu S.*
*eiæ baptizatum, manus non tantum imponeant, ut recipiat Spi-
ritum Sanctum. Quod si interrogatus non responderit hanc Tri-
nitarum, baptizetur. Quibus expresse constat, cunctam hanc fuisse
in dicto Concilio tractatam, ac de ea latum iudicium. Difficiles est: an hoc intellexerit Augustinus, dum at pre-
dictam causam fuisse in plenario Concilio finitam, Nam, lib.
2. de Bapt. cap. 9. postquam retulit verbo S. Cypriani di-
cens: *Si præterire, eum in Parte, & Fide, & Spiritu S.*
*eiæ baptizatum, manus non tantum imponeant, ut recipiat Spi-
ritum Sanctum. Quod si interrogatus non responderit hanc Tri-
nitarum, baptizetur.* Quibus expresse constat, cunctam hanc fuisse
in dicto Concilio tractatam, ac de ea latum iudicium.*

XXXI. Dicitur: *Hoc ex ipso Firmiliano, qui de Ste-
phano conquerens ad Cyprianum scribit, eum pacem rupisse,*
ab aliis se scindere &c. ac quod aliud eum pacem rumpere,
scindere ab aliis, quam vinculum communionis anathema-
te solvere. Accedit; quod Dionyius Alexandrinus in Epilo-
gia, quam ad Sextum Stephanum successorem dedit, testatur, se
pro Firmiliano, aliquo rebaptizantibus apud Stephanum de-
precavorem fuisse.

Reponens. Firmilianum Cypriani mitem forsan non ful-
le accipimus: & excommunicationis minus, quia in Episco-
pos rebaptizantes a Stephanu intentatas, Cypriani litteris ac-
cepérat, de actuali scissioni, & separatione interpretatum fuisse.

Et in hoc maxime confirmatum fuisse, cum acceptisset

Legatos a Carthaginensis Romam misitos, ad colloquium a

Stephano non fuisse admisitos; item interdictos suis Catolicos,

qui non domi fuisse hospitio recipierunt. Cum tandem Stephanus id egerit, ut hoc dari

potius agendi modo rebap-
tizantes ad recipiuntur induceret; scientiæ, ne hoc facerent, se paratum esse ad rumpendam pacem cum ipsius, es-
tque ab unitate per anathema separandos. — Quid vero ad-
ditum de Dionyio? potius confratim quod dicimus. Ostendit enim, quod sicut precedentem seculo Irenius Lugdunensis pre-
tibus, & argumentis dimovit Vixorem Papam a ferenda ex-
communicatione in Quartodecimanos; ita Dionysius depre-
cione Stephanum detinuerit, non excommunicationem, quoniam contra
Firmilianum, & alios ferre paratus erat, de facto fulminaret.

XXVII. Dico tertio. Stephanus Papa non omne promulga-

hereticorum Baptisma admisit, sed illud tantum, quod verbis

Evangelicis fuisse collatum. Probo primo. Quia conver-
sus inter Stephanum, eufores adversarios erat de fide Minis-
terio baptismatis, non autem de forma ejusdem. — Secun-
do. Si Stephanus omne Baptisma ab hereticis collatum, etiam
fine debita probabat; magnam hoc argumentum Stephanus, ac Romanorum causa iudicavit consenserit; & Firmili-
anus contra illum ea ulla esset: ac Firmilianus hoc Stephanum numquam opposuit, immo ad Cyprianum referentes aper-
te intellexi; Stephanus decretum de Baptismate, quod in ha-
reli cum diligenter, ac expressa Trinitatis invocatione collatum
fuisse ergo &c. Verba Firmiliani sunt: *Illud quoque adju-
vum, quod non pertinet querendum est, qui si ille, qui bapti-
zaverit, et quod qui baptizatus est, gratiam conseruat posse
invocare Trinitatem nominum Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.* Idem supponit S. Cyprianus Epist. ad Pompejum.

XXVIII. Sed dices pro Marco Antonio de Donatibus, Blon-
dello, aliquo Acatolicis hunc errorem Stephano impi-
genitus. Stephanus terminis generalibus Baptismum ab ha-

reticis darum approbat. Ait enim: *Si quis ergo a qua-
cumque heresi venerit, non nos est, sed aliqua heresi baptizat sine
debita forma verborum; ergo venientiam ab hac heresi Ste-
phanus Baptisma approbat.*

Respondeo primo, ly ex quacumque heresi venerit, posse a

Stephano, ut se opponere Cypriano, & alii; qui baptismum in

quicunque heretici datum reprobabant. Sic et ergo illi re-
probabant Baptismum, hereticorum, non ex defectu formæ,
quia de hoc non erat controversia; sed ex defectu fidei,
quæ putabant esse in Ministerio necessariam: ita Stephanus ad-
mitit Baptismum eorum ex quacumque heresi venerie, sic ur-
etur defectus fidei in Ministerio Baptismi non praedicere. Hac
generalitate loquendi usus est in hacre, nedium Stephanus, sed
cum Collegi, & Consilio nostris non contentamus, cum qui-
bus divinitatem concordamus, & dominicanum pacem tenemus, ser-
vamus a nobis parcerem, & frumentum charitas animi, collegi ho-
mibus, virescum fidem, & concordiam Sacramentorum.

Augustinus etiam id firmat, lib. 1. de Bapt. cap. 7. di-
cens: *Quoniam hujus obseruitas prioribus Ecclesiæ temporibus*,
ante schismam Donatistarum virorum, & magna charitate predicatorum
Patrum. Episcopos, ita inter se constulit salva pacem disceptare, at-
que fluctuare; ut dia Conciliorum in suis quibusque regionibus
dilecta factura mutauerintur; donec plenaria totius Orbis Concilia;
quod solubrissime sensibatur, etiam novemtum dubitationibus
fimuntur. Ita, cap. 13. de Stephanio loquens, ait: *Ite*
datus questionis istius difficultatis permanens, & sanctis charis-
mis affectibus longissimum predicas; in unitate cum eis manendum
(enuntiatur) qui diversa sentiuntur, ita quoniam commotus, sed
xamen fratrum indignatur, nunc tamen haec Christi in cordi-
bus eorum; ut in talis disceptatione nullum inter eos malum
schismatis eriretur. Et 1. cap. 1. Donatistas increpat, quod
ab unitate se separaverint; quando Cypriani, & aliorum con-
tempitibus ista quiescentia confundantibus disputationes
sunt, salvo charitate, arguuntur, alterantibus discep-
tibus. Hoc autem dictum non suscitavit Augustinus, si Cypriani, &
aliis anathemata ecclæ fuissent precisi.

XXIX. Hic questioni argumentum præbet S. Augustinus,
in suo libro contra Donatistas, lib. 1. de Bapt. cap. 7. di-
cens: *Quoniam hujus obseruitas prioribus Ecclesiæ temporibus*,
ante schismam Donatistarum virorum, & magna charitate predicatorum
Patrum. Episcopos, ita inter se constulit salva pacem disceptare, at-
que fluctuare; ut dia Conciliorum in suis quibusque regionibus
dilecta factura mutauerintur; donec plenaria totius Orbis Concilia;
quod solubrissime sensibatur, etiam novemtum dubitationibus
fimuntur. Ita, cap. 13. de Stephanio loquens, ait: *Ite*
datus questionis istius difficultatis permanens, & sanctis charis-
mis affectibus longissimum predicas; in unitate cum eis manendum
(enuntiatur) qui diversa sentiuntur, ita quoniam commotus, sed
xamen fratrum indignatur, nunc tamen haec Christi in cordi-
bus eorum; ut in talis disceptatione nullum inter eos malum
schismatis eriretur. Et 1. cap. 1. Donatistas increpat, quod
ab unitate se separaverint; quando Cypriani, & aliorum con-
tempitibus ista quiescentia confundantibus disputationes
sunt, salvo charitate, arguuntur, alterantibus discep-
tibus. Hoc autem dictum non suscitavit Augustinus, si Cypriani, &
aliis anathemata ecclæ fuissent precisi.

XXX. Hic questioni argumentum præbet S. Augustinus,
in suo libro contra Donatistas, lib. 1. de Bapt. cap. 7. di-
cens: *Quoniam hujus obseruitas prioribus Ecclesiæ temporibus*,
ante schismam Donatistarum virorum, & magna charitate predicatorum
Patrum. Episcopos, ita inter se constulit salva pacem disceptare, at-
que fluctuare; ut dia Conciliorum in suis quibusque regionibus
dilecta factura mutauerintur; donec plenaria totius Orbis Concilia;
quod solubrissime sensibatur, etiam novemtum dubitationibus
fimuntur. Ita, cap. 13. de Stephanio loquens, ait: *Ite*
datus questionis istius difficultatis permanens, & sanctis charis-
mis affectibus longissimum predicas; in unitate cum eis manendum
(enuntiatur) qui diversa sentiuntur, ita quoniam commotus, sed
xamen fratrum indignatur, nunc tamen haec Christi in cordi-
bus eorum; ut in talis disceptatione nullum inter eos malum
schismatis eriretur. Et 1. cap. 1. Donatistas increpat, quod
ab unitate se separaverint; quando Cypriani, & aliorum con-
tempitibus ista quiescentia confundantibus disputationes
sunt, salvo charitate, arguuntur, alterantibus discep-
tibus. Hoc autem dictum non suscitavit Augustinus, si Cypriani, &
aliis anathemata ecclæ fuissent precisi.

XXXI. Hic questioni argumentum præbet S. Augustinus,
in suo libro contra Donatistas, lib. 1. de Bapt. cap. 7. di-
cens: *Quoniam hujus obseruitas prioribus Ecclesiæ temporibus*,
ante schismam Donatistarum virorum, & magna charitate predicatorum
Patrum. Episcopos, ita inter se constulit salva pacem disceptare, at-
que fluctuare; ut dia Conciliorum in suis quibusque regionibus
dilecta factura mutauerintur; donec plenaria totius Orbis Concilia;
quod solubrissime sensibatur, etiam novemtum dubitationibus
fimuntur. Ita, cap. 13. de Stephanio loquens, ait: *Ite*
datus questionis istius difficultatis permanens, & sanctis charis-
mis affectibus longissimum predicas; in unitate cum eis manendum
(enuntiatur) qui diversa sentiuntur, ita quoniam commotus, sed
xamen fratrum indignatur, nunc tamen haec Christi in cordi-
bus eorum; ut in talis disceptatione nullum inter eos malum
schismatis eriretur. Et 1. cap. 1. Donatistas increpat, quod
ab unitate se separaverint; quando Cypriani, & aliorum con-
tempitibus ista quiescentia confundantibus disputationes
sunt, salvo charitate, arguuntur, alterantibus discep-
tibus. Hoc autem dictum non suscitavit Augustinus, si Cypriani, &
aliis anathemata ecclæ fuissent precisi.

XXXII. Hic questioni argumentum præbet S. Augustinus,
in suo libro contra Donatistas, lib. 1. de Bapt. cap. 7. di-
cens: *Quoniam hujus obseruitas prioribus Ecclesiæ temporibus*,
ante schismam Donatistarum virorum, & magna charitate predicatorum
Patrum. Episcopos, ita inter se constulit salva pacem disceptare, at-
que fluctuare; ut dia Conciliorum in suis quibusque regionibus
dilecta factura mutauerintur; donec plenaria totius Orbis Concilia;
quod solubrissime sensibatur, etiam novemtum dubitationibus
fimuntur. Ita, cap. 13. de Stephanio loquens, ait: *Ite*
datus questionis istius difficultatis permanens, & sanctis charis-
mis affectibus longissimum predicas; in unitate cum eis manendum
(enuntiatur) qui diversa sentiuntur, ita quoniam commotus, sed
xamen fratrum indignatur, nunc tamen haec Christi in cordi-

Rebecca eis paris, scimus Iesu; cum autem per illas, qui non can-
to anagnoscent Evangelium, tales in Dei populo generantur; Sa-
ra quidem, sed per Agar. Item boni spirituales, quando evan-
gelizantibus vel baptizantibus carnalibus generantur; Ila que-
dam, vel Rachel juxta conjugali tuis, sed per ancillarum usur-
partis. Cura vero per spirituales in Evangelio generantur boni
fides, qui vel excedunt in spiritualiis etatis effectum, vel excep-
tione non sufficiunt, vel idem non faciunt, quia non possunt: seu
ex uno Sara vocat, vel Rebecca Jacob, in novum vitam; &
vivere testamentum, testamento. Ita ingenitus S. Augustinus.

D U B I U M . IV.

An idem posse a se ipso Baptizari: An Plures ab Uno: Et an
Unus a Pluribus?

S. L.

Resolutio Prima, & Secunda Pars.

Dico primo. Nemo potest baptizare se ipsum. Ita S. Th. p. 3. q. 65. a. 5. ad 4. his verbis: Nullus potest baptizare seipsum. Propero quod. & Corvinus & Joannes volunt baptizari, ut dicunt Exx. de Baptismo. & ejus officia cap. Debetum ubi confutus Innocentius III. de quadam Iudeo, qui in mortis articulo constitutus, cum inter Iudeos tantum existiter, in aquam se ipsum immergit dicens: Ego baptizo me in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen. Respondebat: Quod cum in te baptizatum, & baptizatum debet esse discreti, hec ex verbis Domini colligatur dicens Apostoli: Ite baptizate omnes Gentes in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti; memoratus Iudeus est deus ab alio baptizandis: ut ostendatur, quod aliis est qui baptizantur, & aliis qui baptizantur. Ad quod etiam deßpondamus, ipse Christus non a seipso, sed a Joanne voluit baptizari. Et licet dicat, quod si Iudeus ille statim descelerit, ad calestrem patrum statim evolvet, hoc tamen satis: Proper Jacobus fidem, id est, Baptismum fiamini, non proper fidem sacramentum, id est, Baptismum auctor.

Aliam rationem addit Innocentius. Nam in Baptismo spiritus genitio celebratur, de qua veritas sit. Jo. 3. Optinet vos nati dengo: quia nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non intrabit in regnum Calorum. Sic enim ergo in carnal generatione, quia proles ex vita, & femina nascitur, aliis est qui carnaliter gigni, & aliis, qui carnis gigni sunt sic & in sacramental generatione, quia fabulos ex aqua & Spiritu Sancto renascuntur, aliis debet esse, qui spiritualiter generari, & aliis, qui spiritualiter generari. Sans cum corporis exteriori, sed cor interior baptizatur, operi, ut uirologio paternis, & filio uero valens inventur, quibus baptizantur, & baptizantur ab invicem separantur. Hoc Innocentius.

II. Hinc patet discrimen, cum possit idem sibi Eucharistam ministrare, non vero Baptismum. — Nam Eucharistia se habet per modum nuntiamenti, Baptismus vero per modum generationis; idem autem non se ipsum generat, ut tam nuntiamentum ministrat, ac se ipsum mutat.

III. Dico secundo. Plures simili posse ab uno baptizari, in cetero tamen necessitatis, nedium valide, sed & licite. Ita S. Thom. 3. p. tum q. 66. art. 5. ad 4. ubi ait: Possum au-
tem, si necesse erit, plures simili baptizari, quia nullus co-
rum recipiet nisi unum Baptismum. Sed tunc aperte dicens:
Ego baptizo vos. Nec erit maius forma, quia vos, nulli
alii est, quanto te & te. Tum q. 57. art. 6. ad 2. la cau-
(qui) nec nisi unus posset simili plures baptizari sub hac
forma: Ego vos baptizo. Pura si immixta ruina, aut gla-
dior, aut aliquid bus, modi, quod omnino morum non parcer-
tur. Nec per hoc deinceps formam Ecclesie, quia plures
non est nisi singulariter genuinum: praeferim cum plurimis di-
catur, Marsh. ultime: Baptizant eos &c. Quibus S. Thom. hoc Aſterius docet, & probat. Ita se gestile S. Petrus tam
credibile est, cum dicit: uno die plura hominum milles bapti-
zavint: non enim credibile est, omnes sigillatum immergeret
(ut tunc moris era) potuisse.

S. II.

Resolutio Tertia Pars.

IV. A Noi a pluribus conferri potest Baptismus, vel dicendo: Vel dicoque, ut unus abliet, & alter proferat formam.

Dico primo. Si plures simili concurrent ad eundem hominem baptizandum, illlicet agent. Ita S. Th. p. 3. q. 67. a. 6. dicens: quod illi Efficiuntur iuncti per modum complexioris, id est, & illi unitim. & conjunctim per modum unius causa tis aliis se baptizantur; ego nimirum profero verba, illi abliendo. Sic ut si duo traherent uniti navem, quamnullus seorsim trahere posset; non potest quidem quilibet seorsim: Ideo Sacerdos in sui Ordinatione simili conferentem Episcopum: hoc ideo est, quia Eucharistia est sacramentum unionis, & unitatis, que confitit ex pluribus adunatis, si-
cum ex pluribus granis sit panis, & ex pluribus racemi sit vinius; quia ratio non concurredit in Baptismo.

V. Dico secundo. Si plures simili ab baptizandum concurrent, ita ut uterque abliet, & verba profera: dicenda: Ego te Baptizo & habet invenitum baptizandi adequate & formis, & independenter ab alio quod posset contingere in eo casu, in quo contentio uterque alius in baptizando concurredit: tunc qui prius verba profera, & abliet, illi simili baptizat, secundus vero quantumcumque jus habeat, nihil fa-

cere: quia simili baptizatus non potest iterum baptizari. Hinc sequitur, quod secundus, qui forma a primo integre prolati concurrit baptizare, puniendus est: tamquam rebaptizator. Ita S. Thom. citato art. 6. in Corp.

Si autem omnino simili verba proferant, & simili immergant, seu ablient, non essent puniendi de iteratione Baptismi; quia uteque intendetur non baptizatum baptizare, & uteque quantum in se est baptizare: non enim est ratio, cuius unius post baptismum, quem alter, cum uterque posset sufficiencia ad Baptismum: Ne traherent alii, & alii sacramen-
tum, sed Clerici, qui ei simili interius baptizant, unum sa-
cramentum per utrumque conferre. Ita S. Thom. citato loco.

VI. Hinc non sequeretur, quod essent duo baptizantes, sed unus baptizans, nec duæ cauæ totales, aut quod idem numerus efficiat, a dubius, causis totalibus renderetur. Primo. Quia uteque agere virtute unius, nempe Christi, qui est principalis baptizans, idemque, ut sunt unum in illo, non ut sunt duo. Deinde: quia in illo casu est uteque Minister est causa instrumentalis totalis in actu primo; nam uteque seorsim ab alio posset sacramentum illud perficere: in actu tamen secundo, dum unus alteri se adjungit ad baptizandum, sunt sicut duo equi, dum junguntur ad trahendum eundem currum. Tertio enim quilibet eorum formam posset illum currum trahe-re, ut prouide in actu primo sit cauæ totalis: dum tandem in actu secundo vires junguntur. & attempter, quilibet eorum sit causa partialis. Sic in casu. Nam quilibet curia non habet intentionem efficiendi sacramentum, nisi coniunctum cum alio; & Christus principialis agens ordinaret illas duas materias, & duas formas ad significandum per modum unius unum generationem spirituali.

VII. Dico tertio. Si plures concurrent ad baptizandum eundem hominem dicere: Nos te baptizamus & te. Baptisma illud nullum est. Ita S. Thom. citato art. 6. Eu quod Es sali formam: Nos te baptizamus, expungit sali intentio, quod plures convergent ad unum Baptismum conferendum: quod quidem videatur esse contra rationem ministerii. Nam enim non baptizat, nisi ut Minister Christi. & utrum ejus generis: unde sicut usi Christi, ita opere, offe unum ministerum, qui Christus representans. Proper Jacobus fidem, id est, Baptismum fiamini, non enim proper fidem sacramentum, id est, Baptismum auctor.

VIII. Dico quartio. Si plures concurrent ad baptizandum eundem hominem dicere: Nos te baptizamus, nec alii ibi sunt, quam duo: quorum unus sit mutus, alias membris captus, quid agendum?

Dicere: Dicere, in tali casu mutum illum posse alligare capitil alterius vaculum aqua: ut ille submittente caput versaret eum supra caput pueri proferoformam. Quod si nullus est abliendi modus, nisi membris: idem sentendum est, ut si nullus ibi est, Baptismi Minister.

Quæſt. IV. De Ministro Baptismi.

201

teria exhibetur ab uno, & forma profertur ab alio; ergo idem contingere potest in Baptismo.

XI. Respondeo: neg. min. Nam sacramentum Baptismi conser-
tur per ablutionem; ergo non potest dici sacramentum conser-
tur, qui non potest dici ablutione: ly enim baptis significat
primo, & per se unum materia, qui non aliud est in Baptis-
mo, quam ablutione seu immersio.

XII. Ad Confirmationem, neg. conf. & disparitas est. Nam sacramentum Confirmationis est institutum per modum judicij; in quo confessio, qui est materia, debet ponere a reo, & abfu-
sio, seu sententia, qui est forma, a Judge. Similes ma-
trimonium est contractus, qui debet esse inter mutuo traden-
tem & acceptem. At non sic baptismus: immo ejus forma
significat, quod qui eam profert ponat etiam material proximi-
tatem, qui in Baptismo est abliu, dum dicit ego te baptizo,

XIII. Dices secundo. In casu positio, falem si uteatur forma Graecorum: Baptizans servus Christi, forma non falsi-
ficatur: ergo &.

Respondes primo cum S. Th. hoc a. 6. neg. ant. Quia semper agit contra intentionem Christi, & rationem ministerii:
Christus autem fecit unus est, ita unum voluit ministerium. Secundo: dico, quod forma Graecorum idem exercite signifi-
cat, ac forma Latinorum, ideoque reddit hunc sensum: ba-
ptizans servus Christi haec actione baptizandi a me exercita.

Si autem proferten verba non abliueret, hoc non verificaretur: non enim faceret eum actum, qui per formam significatur.

XIV. His omnibus addo: quod si duo possent valide ba-
ptizare, uno proferten formam, alio exhibente materiaem;
eadem ratione possint plures valide baptizare, uno proferten
te primam partem formam: Ego te baptizo; altero proferten
secundam partem: In nomine Patris & & tertio aqua abliuen-
te: sed hoc est absurdum dicere: ergo &.

XV. At inquit. Si puer sit muticus, nec alii ibi sunt, quam duo: quorum unus sit mutus, alias membris captus, quid agendum?

Dicere: Dicere, in tali casu mutum illum posse alligare capitil alterius vaculum aqua: ut ille submittente caput versaret eum supra caput pueri proferoformam. Quod si nullus est abliendi modus, nisi membris: idem sentendum est, ut si nullus ibi est, Baptismi Minister.

D U B I U M . V.

De Patrio, seu Successore, Baptismi.

S. L.

Resolutio Dubia.

I. A Nisi quilibet Ecclesie confutetudo est, cuius meminerat
Antiqua Concilia, & Pries, ut in Baptismo sollemit, non autem in privato, prater baptizandum, & baptizatum, requiratur aliquis, qui baptizatum leviter a sacro fonte: qui vocatur successor, sponsor, fidei defensor, & Patrius. Hu-
ius præcipuum, & necessarium actus est, baptizatum successore de manu baptizantis; eto posse in Baptismo alios actus exercere, nimirum tenere baptizatum, respondere pro illo &c. Quod Ecclesiasticum preceptum graviter obligat: ideoque si abliu successore Baptizatus foliementer celebratur, va-
lidus est quidem, sed graviter peccatur. Hac ceremonia
successori baptizatum de manu baptizantis significat successor,
se baptizatum successore sub cura sua: & promittit, se habi-
turum curam futuri, & instructionis spiritualis illius: ideoque
successor vocatur etiam fidei defensor, & sponsor, nec non
Patrius quia in hoc substitutus loco Patrius.

II. Ratione patet dicit S. Thom. 3. p. 9. q. 67. a. 7. ut Ecclesia hunc successorem in Baptismo sollemni instituerit, his verbis: Spiritualis regenerat, qui sit per Baptismum, affirmat quo-
dammodo generationis carnali. Unde dicitur: 1. Petri. 1. Secundum genitum infantes, rationabiles, fini dol, lac concep-
tive. 2. generatione secundum carnali parvulus super annis indige-
natur, & pedagog. Unde in Spirituali generatione Baptis-
mum requiri aliquis, qui fungatur vita nurtrient, & pedagog,
informando, & instruendo eum, quod novit in his de his, qui
Ecclesia vocari non possunt, circa christianam ad fidem
Parvulus enim, & novitius omnes populi communem.
Et ad secundum ibi offendens, hoc non suffit institutum
tanguntur necepsitate sacramenti, alio: 3. generatione
carnali non requiri ut necepsitate nisi pater, & mater: sed
facilius parvulus & educationem pueri convenientem requiri
obstat, & nutritus: & pedagogus: quare olim impedit in
Baptismo illi, qui puerum de sacro fonte levat. Unde non est
de necepsitate sacramenti: sed puerus sub ipsius baptis-
tizatio immixta. Juxta hanc S. Thom. doctrinam lo-
quitur Catechismus Romanus, P. 2. Tit. de Bapt. num. 26.

III. Utetulatur hujus ritus probat S. Thom. ex S. Diony-
si, cap. ult. de Eccles. Hierarchi, ubi ait: Divisio nostris Due-
bus (id est Apollinis) ad monachum venit, & vixit est, sus-
cipere infantes secundum ipsorum sanctum modum; quod naturales
pueri parentes readerent puerum cuidam dolo in divinis pa-
dagogis, & reliquias sub ipsi puer ageret, scilicet sub divinis pa-
dagogis.

IV. Quid porto necessariu*s* est, ut quis sit Patrius: an
scilicet necesse sit, ut puerum, vel alium baptizandum corporaliter
tangat, vel tenendo, afferendo, levando. Varia de
hoc Ecclesiastum est confutatio. Alcibi enim moris est, ut
Patrius apponat manus puerum, cum baptizatur: alibi, ut non
Monachus.

nihil potest Baptismum. Ricuale Romanum esti Baptismum, ubi
datu*s* vel effusione, ministrari velis Patrio, vel Matrina, vel
ut utroque, si ambo admittantur, infantem tenentes: obta-
men est confutatio baptizandi per immersionem, jubet, ut
post collatum Baptismum alterut, vel uterque simili infantem
de sacro fonte levet. Verolimite tamen judico, etiam
abliu*s* contactu, sive in Baptismo, sive post corporali in-
fantis, officium, & obligationem Patrii contrahi: si is, qui
a Parochio ad suscipiens est admittit, declarat verbo, &
affidit, fe ille offerte ad Baptismum, seque officium sus-
cipiens erga eum acceptare, & de Confirmatione similiter.

S. II.

De Obligatione suscipiens in Baptismo.

V. Doler (ac merito quidem) Catechismus Romanus citatu*s*, n. 28 quod hoc Patrii seu, successoris munus adeo negligenter in Ecclesia tractetur; ut nudit tantum huic functionis nomem relatum sit: ideoque ibi sub oculis ponere conatur, quid cogitare debant, & quo debito se, se
affidant, si tale minus suscipiant.

VI. Id pretiat S. Thom. 3. p. 9. q. 67. a. 8. ubi hoc habet: Ususq[ue] obligatur ad exequendum officium, quod accepit. Di-
ctum est autem, quod ille, qui suscipit aliquem a sacro fonte,
affidat sibi officium pedagogi: & ideo obligatur ad habendum
cupam de ipso, si necessitas immixtus: sicut ex tempore, & le-
to, in quo baptizari inter infideles nurtrirentur. Ex quibus pat-
et, hoc debito maxime teneri, qui suscipiens filios Catholico-
rum in paribus infidelium, five hereticorum degentium: hi enim cum inter infideles edificant, speciali-cura indigent,
ne quis, quae in Baptismo accepterunt, in eis corrumpatur.
Quapropter S. Th. ad 1. dicit: Quod ubi immixtus per-
ficiuntur, operari est aliquem datum in divinitate, qui Baptizatum
de sacro fonte suscipiant.

Seb ubi (profeatur S. Th. in corp.) nutritur inter Ca-
tholicos Christianos, factis possunt ab hac cura excusari, pra-
sumendo quia a suis parentibus diligenter instrueruntur. Si rann
quecumque modo sensibus conservantur, senectus secundum suum
modum sicuti spiritualiter filiorum curam impendere. Et ideo
subiungit, ut ad 1. Propter hoc, quod pueri nutritur inter Ca-
tholicos admittuntur quicunque ad hoc officium: quia ea, que
pertinent ad Christianum vitam, & fidem, publice omnibus re-
tra fieri.

VII. Hac autem obligatio fundatur in ipsam huius munis
institutione, & charactere: quo, dum aliquem a sacro
fonte suscipiunt, sive sponsores, & fidei defensores, & promi-
tunt Deo pro ipso, facti Patres Spirituales ipsius: ac si dic-
tum est: S. Dionysii, de Eccl. Hierarc. c. 7. Propter
me hunc puerum, cum per eum intelligam sacra potest, dividat
me iustitiae iustitiam, & alii parentes diligenter instrueruntur. Et apud
Gratianum, dist. 4. de Confess. c. Vis ante, huc velut Au-
gustinus, ferm. 163. de tempore, referuntur: Vis ante omnia
tam viris, quam multier, qui filios in Baptizatum suscipiunt,
mone, ut cognitos fidei defensores apud Deum extirpe pro illis,
quod sibi estis de sacro fonte suscipiunt. Id confirmatur in Con-
cordat. VI. I. 1. c. 19. Mediolanensi sub S. Carolo, & in
Institutionibus Baptismi, Senonesi 174. & aliis.

S. III.

Qui possunt esse Patrii in Baptismo, & quare.

VIII. Respondebat S. Th. 3. p. 9. q. 67. a. 8. ad 1. Non bapti-
zatum non potest suscipere Baptizatum e sacro fonte:
ut ab declaratur in Concilio Magno (c. In Baptizata, de Confess. dist. 4.) licet non baptizatus possit baptizari, non au-
tem persona baptizans est de necessitate sacramenti, non au-
tem persona suscipiens. Et ratio esse potest. Quia non bapti-
zatus non est membrum Ecclesie, cuius typum gerit in Bi-
piscopo suscipiens. Quia ratione Catechumenus, quamvis sit
fideli, quia tamen non baptizatus, Patrius esse non debet.

IX. Non debet etiam admitti ad suscipiens baptizatum
hereticus. Cum enim ex dictis haec ceremonia instituta sit,
ut baptizatus intratur a successore in fide catholica in qua-
ceter hereticus non intrueret; idcirco designare hereticum
in Patrium, est designare, non institutorem baptizatum, sed
corruptorem. Hinc si in terris hereticorum Patrius Catho-
licus commode haberi non potest, tenetur Parochus baptiza-
re potius abliu pueri: quia ceremonia Ecclesie, sunt
omnib[us] habitudinibus eruditores, & reverebantur eos; num multo magis
obtemperabiles Patrii spirituum, & viventibus? Et ideo alius
debet esse pueri spiritus a parte carnali, nisi necessitas contra-
dictum exigat.

X. Præterea Abates, Monachi, Sanctimoniales non po-
tent pueri baptizari in Baptismo. Ita cap. Novit, de Confe-
ssione, dist. 4. quod ex Concilio Antisodorensi sumptum
est: Non licet Abatis, vel Monachis de Baptismo suscipere filium,
nisi Communi habeat. Et in c. Placute, 16. q. 1. inter alia
veratur Monachis, ne filios de Baptismo suscipiant. Et S. Grego-
tius, l. 4. Epis. 42. alias 40. mandat Valentino Abati, ne
Monachis.

Tractatus V. De Baptismo.

Monachis sibi Commates faciant. Quam prohibitionem ad Religiosos omnes, etiam Mendicantes, extendi, teneri communis omnium sententia. Unde Paulus V. in Rituall de Patrino loquens: Ad hoc (inquit) manus admitti non debent Monachis, et Sanctorum, vel alii capitulo Ordinis Regularis a facie segregari. Clericos etiam facultates sacræ initiatos excludi. S. Carolos in suis instructionibus Synodi Aquensis, anno 1633. & Remensis, 1633. Hoc tamen disciplina, quod spectat ad Clericos facultates sacrae initiatos, non est usu recepta, & obeyerat, tamen generaliter.

XII. Circa numerum autem suscipientium varia diversis temporibus fuerunt confutendis. Olim unus solus admittebatur. Sic enim refutatur statutum ab Higino Papa, c. in Catechismo, Confess. dist. 4. Postea admitti fuere plures, ut cap. Quis, de cognatione spirituali, in 6. Decretum Tridentinum, Sess. 24. de Reformatione, cap. 2. statut. Us. unum tantum, sive viri, sive mulieris justa faciens Canonum iustitiam, vel ad summum unius genit. sive baptismum de Baptismo suscipiuntur. Ex quo aliqui colligunt, duos viros etiam falsos, aut duas mulieres alii non possunt, sed unum, virum, & unam mulierem. Ratione autem est, ut Patronorum numerus sit restringitur, et Catechismus Romanus, loco cit. de Bagno, num. 30. Tunc quia, disciplina, neque instructionis ordo a multitudine Magistrorum perturbari posset. Tum quia, prouidere operetas, ne inter plures huiusmodi affinitates coniungerentur, quia impeditio, quo minus legitime matrimonium vinculo huminum inter homines facetus latius diffundenter.

XIII. De cognatione autem spirituali, que haec suscipiente contrahit, breviter dico; quod ideo secundum ius antequam extenderetur ad plures; ex decreto tamen Tridentini, loco supra citato, solum contrahitur inter suscipientes, & baptismum ipsam, & illius & patrem, & matrem; nec non inter baptizandum, & baptizantem, & baptizansque parentem, & matrem causum. Ita ut legitima nuptiarum funderet inter istos initio non possint arcta iniuriam, ex Catech. Rom. citato, num. 27. Quia cognatio contrahitur, sive in Baptismo solemni, sive etiam privato, sive patrini designatio puerum obtemperante baptizandum, vel etiam in casu necessitatis baptizaverit. Unde laicus, qui puerum domi in articulo necessitatis baptizaverit, nec ipsi nec eius matris nubere potest. Ex S. Antonino, p. 3. s. i. c. 15.

XIV. An vero si pater, & mater vel ignorantia, vel neccesitate suum proprium suscipiant, contrahant inter se cognationem spirituali, impeditio Matrimonii ipsum intercessit? Antiqui, inter quos Sanct. Thom. quis, & supl. art. 4. affirmati & sententia fabricantur, qui sic disciplina illius temporis fererat. Num vero res altere se habet, maxime post Bellum S. Pli. V. incipientis Cum illius vicem. Unde si marius & de uxori aliquem ex furore fons simul suscipiant, juxta conjugii uti possint, sicut prius. Immo Alexander III. Cap. Si vir, de cognatione spirituali Architepiscopo Salernitano eum confitentem, sic responderet: Confusione tua sit respondens, quod quoniam generaliter sit illiusmodi, ut deinceps separari (nimur), si vir, vel mulier scienter, vel ignorantia filium suum de furore fonte suscipere? Quisnam rumpit humanum sentimentum, alter dissimilat. Ideque nobis videtur, quod sive ex ignorantia, sive ex malitia id fieri, non sive ab invicem separandi, nec alter debet subtrahere, nisi ad castrensem seruandam possit iudicari: quia si ex ignorantia id fieri est, ex ignorantia exonerari videtur: si ex malitia, ex sua fratre non debet parcozari, vel dolere. Nec solum puerum deputatum patenti reddere, sed etiam mutuo exigere, sive ignoranter, sive scienter id fecerint, at Glosa ibi.

§. II.

Rejicitur Error Hesychiorum.

IX. Dico. Baptismus est necessarius omnibus pueris, etiam ex parentibus fidelibus natis, neccesitate mediad facultatem. Et praecepit contra Calvinum. Prob. primo. Omnes pueri, non etiam ex parentibus fidelibus contrahunt peccatum originale, quo eis claudunt regnum Calorum: sed unicum medium ad delendum peccatum originale, & apieundum regnum Calorum est Baptisma; ergo &c. Min. probatur ex illa generali Christi propositione. Joan. 3. ver. 3. Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non potest intrare in regnum dei. Maj. etiam propt. Tum ex Apostolo, ad Ephel. 2. ver. 3. Eramus natura filii ira, sicut & castri. Nos inquit Iusti, licet fideles, & ex fidelibus nati, quae, ac castrensis ex infidelibus, eramus natura, id est, ab origine, & naturali generatione, filii ira, & damnacionis exterminio. Quia exponens S. Augustinus, Tract. 44. in Joan. Apostoli (inquit) naturam peccatorum dicit, sicut & omnes filii ira, sicut & castri. Si filii ira, filii videntur, filii pauperum, filii gehenna. Quammodo nescire, nisi quia peccante primo homini, virtus pro natura inservit? David etiam, etio natura de parente fidei, deplorat sua conceptionis immunditatem. Psal. 50. v. 7. Ecce in iniuriosum conceptus sum. & in peccatis concepi me mater mea. Unde Paulus, Rom. 5. v. 12. ad Adam: in quo (inquit) omnes peccaverunt. Et. Cor. 5. v. 14. Si unus peccomibus mortuus est, ergo omnes mortui sunt.

QUESTIO V.

De Necessitate Baptismi, ejusque Subiecto.

Cum agensi & patiens sint relativa, quia simili cognitione esse debent, a qualibet concernentibus. Ministrum Baptismi recte ordine ea, que concordem subiectum. Et prius quidem, de neccesitate illum suscipiendo, sive respectu parvulorum, sive adulorum: deinde de aliis, hanc materiam tangentibus sermonem instituemus.

D U B I U M I.

De Baptismis sit Necessarius. Parvulus ad Salvandum.

§. I.

Quibusdam Propositis Refutantur Erores, ac Opiniones.

I. Nono breviter primo: ad salvandum posse aliquid efficiens duplicitatem, nimurum, vel neccesitate mediad vel neccesitate praecepti. Id est neccesarium primis modo, sine quo nullo modo filii haberi potest; sive, ut nec ignorantia, nec impossibilitas excusat. Id vero dictum neccesitatem secundo modo, de quo extat praeceptum; sive eo tamen potest nisi, id est, filius, obtineti: si nimirum inculpabiliter, id est, vel ex ignorantia, vel impossibilitate omittitur.

II. Nono secundo: quod praefat quoddam procedit sceluso privilegio. Nam octum est, posse Deum speciali privilegio sine Baptismo parvulos ab originali mundare, vel per martyrium, ut de Innocentibus supra dictum est: vel eos adduc-

Quæst. V. De Necessitate Baptismi.

gas Christi Ecclesia, nec parvulos homines recentissime natos in damnationem credit, nisi per gratiam nominis Christi, quam suis sacramentis commendavuit, posse liberari.

XI. Dicit tamen Calvinus primo. Verba illa Christi, Io. 3. Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu sancto, non potest intrare in regnum dei, non debet sumi pro vera aqua Baptismi; sed pro spiritu sancto, non potest videre regnum dei. His enim totum eius fundatum eventur.

XII. Ad Confirm. nego ait. Non enim ex eo praeclite in veteri Legi pueri, & adulsi salvabantur, quia ex parentibus fideliis nati essent; sed quia vel fidem profitebantur, vel signum fidei accepit, nempe Circumcisitionem, que a Paulo, Rom. 4. vers. 11. vocatur Signaculum justificationis fidei. Auditur S. Thomas, 3. pars. quod. 64. art. 1. ad 1. Calvini argumento sic respondens: Numquid homines posuerunt faturi, etiam ante Christi adventum, nisi reseruerint membrum Christi, quia, ut dicitur, Act. 4. Non est aliud nomine datum hominibus, in quo oportet nos salvos fieri. Sed ante adventum Christi homines Christi incorporabuntur per fidem faturi adventus; cuius fidei signaculum erat Circumcisio, ut Apostoli dicit, Rom. 4. Ante tempore, quam Circumcisio infirmatur, sola fides, ut Gregorius dicit (lib. 4. Moral. cap. 5.) cum Sacrificiorum oblatione, quibus suam fidei antiqui Pares proficiebantur, homines Christi incorporatebantur. Post adventum etiam Christi homines per fidem Christi incorporabuntur, secundum illud Epod. 3. Habitare Christum per fidem in cordibus vestris. Sed alio signo manifestat fides res jam profecta, quam demonstraret, quando erat fatura: sicut etiam aliis verbis significatur presens, praeteritum & futurum. Et id, sicut ipsa sacramenta Baptismi non semper fuerit necessarium ad salutem; fides tamen, cuius Baptismus sacramen-

tum est, gehennæ. Audit propterea Calvinus Joannem, cap. 1. v. 1. dicente: Dedit eis postquam filii Dei fieri, his, qui credentes sacramenta commendavuit, posse liberari.

XIII. Sit ita est, respondet Calvinus Augustinus, Serm. 294. (alijs 14. de Verbis Apol.) cap. 7. Christianus est: Christianus inquit. Audi Evangelium, qui sis non baptizatos parvulos misseris in regnum Calorum, audi Evangelium: Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & spiritu sancto, non intrabit in regnum Calorum: Domini sententia est: hic non renitus, nisi non Christianus. Vel ergo Calvinus est non Christianus, si non obstante his Domini sententiis parvulos non baptizatos valuerint in Regnum Calorum: vel si se Christianum alterat, faturus, illis verbis de vera, & Baptismi aqua, sine qua nec pueri intrabunt in Regnum Calorum, Christum ibi loqui. Unde metrio Tridentinum Sess. 7. de Bapt. Can. 2. anathema ferit eum, qui vestibus Christi ad Nicodemum de vera, & naturali aqua non intellexerit, sed ad metaphoram deciderit. Neque Calvinum juvant verba illa, Luce 3. Ipsi vos baptizabitis in spiritu sancto, & igne. Quia haec non referuntur ad Spiritum sanctum mandantem in Baptismo: sed ad clementem, qui sub specie ignis dandus erat Apollonis in die Pentecostes.

XIV. Dicit secundo: Etiam Iustus 5. v. 54. dicit Christus: Nisi manducaveris carnem Filii hominis, & bibaveris eius sanguinem, non habebitis vitam in eis: & tamen non tecum, Eucharistiam esse necessariam etiam parvulus: ergo licet dicatur: Nisi quis renatus fuerit & non sequitur &c.

XV. Respondeo, dispatiante esse. Quia Baptismi qui est regeneratio spiritualis, omnipotens sunt capaces: qui enim generatur, nihil cooperatur sua generationi, quia est fundatum, & principium totius vita. Et ideo dicit Christus: Nisi quis renatus fuerit, quod idem reddit, ac nemo, sive parvulus, sive adulter, qui renatus non fuerit, Eucharistia sicutem, quae est nutrictio spiritualis, non omnes sunt capaces: cum enim nutrictio necessaria sit ad reparandum depeditum: & in pueris nihil sufficiunt deperidit de viribus spiritualibus: ideo eis Eucharistia necessaria non est. Quare Christus non dicit: Nisi quis manducaveris, sed: Nisi manducaveris. Numerum, vos adulteri, qui calore concupiscentiae de viribus spiritualibus quotidie depeditur, nisi manducaveris, vitam non habebitis. Addo: hoc non favere Calvinum, qui verba illa: Nisi manducaveris, intelligit non de manducatione sacramentali, & Eucharistica; sed de manducatione spirituali per fidem, cuius certe infantes sunt incapaces.

XVI. Dicit tertio: Fideles omnes, corrumque filii semper Abraham sunt, cui Deus promittit, se fore Deum ipsius, & feminis eius per gratiam, Gen. 17. ver. 7. Ut sim Deus tuus, & famulus tuus, sed ergo fidelium filii non sanctificantur per Baptismum: sed Baptismus est signum, quo ostenditur: eos esse filios: & in Deo pacem inclusos: eo modo, quo olim Circumcisio, cui Baptismus succedit. Dicitur namque, Gen. 17. ver. 12. Ecce signum meum in eis vestra in fidelis est.

XVII. Conformatur. Ante Christum poterant sine Baptismo fidei filii salvari; ergo etiam post Christum: alias arcata est via salutis, & durior estet conditio Christianorum: quam Ju- dicum.

XVIII. Ad hanc, que Calvini fundamentum sunt, respondeo primo, petendo ab ipso: Filii fidelium, quos dicit nasci fan-tilicos, & adoptatos in filios Dei, nascuntur ne peccato originali mundati, vel eis forde adhuc maculati. Si. dicit primum, nascitum cum Pelagianis. Si vero secundum: ergo in- fantes fidelium nascuntur filii Dei, & filii ira, & genitio, ergo Calvinus: duo contradicitoria statuunt. Cumque etiam baptizantur: Baptismus nil aliud sit, quam signum, eos esse filios Dei: Baptismus, vel est signum testificans falso, vel dura contradictionis testificans.

XIX. Secundo respondens, filii Calorum, dum putat ex vi promissionis facte a Deo, omnes filios Abraham, per propagationem, ab info fidei sanctificatos, & Deum filios fidei nascuntur. Promissio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carni propagatione nascerentur, essent de populo Dei, & ha- redes terrenaem promissionum, si autem filii, qui Abramiani fidei propter patrem, & filios maculati, & heredes essent spiritualium promissionum gratiae. Ideoque cum non solum ex Abraham carnaliter progeniti, sed alii etiam ex Gentibus filii Abraham fuerint, per fidem: hi etiam filii fuerint spiritualium promissionis, per gratiam. Unde Paulus, ad Rom. 4. v. 12. & ad Galat. 3. v. 7. ostendit: quod illi sunt filii promissionis, qui sunt filii fidei Abraham, sive ex Israelitum, sive ex Gentibus: & ideo dixit Deus, te posuisse Abraham patrem multum gentium.

XX. Secundo respondens, filii Calorum, dum uterque ex vi promissionis facte a Deo, omnes filios Abraham, per propagationem, ab info fidei sanctificatos, & Deum filios fidei nascuntur. Promissio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carni propagatione nascerentur, essent de populo Dei, & ha- redes terrenaem promissionum, si autem filii, qui Abramiani fidei propter patrem, & filios maculati, & heredes essent spiritualium promissionum gratiae. Ideoque cum non solum ex Abraham carnaliter progeniti, sed alii etiam ex Gentibus filii Abraham fuerint, per fidem: hi etiam filii fuerint spiritualium promissionis, per gratiam. Unde Paulus, ad Rom. 4. v. 12. & ad Galat. 3. v. 7. ostendit: quod illi sunt filii promissionis, qui sunt filii fidei Abraham, sive ex Israelitum, sive ex Gentibus: & ideo dixit Deus, te posuisse Abraham patrem multum gentium.

XI. Secundo respondens, filii Calorum, dum uterque ex vi promissionis facte a Deo, omnes filios Abraham, per propagationem, ab info fidei sanctificatos, & Deum filios fidei nascuntur. Promissio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carni propagatione nascerentur, essent de populo Dei, & ha- redes terrenaem promissionum, si autem filii, qui Abramiani fidei propter patrem, & filios maculati, & heredes essent spiritualium promissionum gratiae. Ideoque cum non solum ex Abraham carnaliter progeniti, sed alii etiam ex Gentibus filii Abraham fuerint, per fidem: hi etiam filii fuerint spiritualium promissionis, per gratiam. Unde Paulus, ad Rom. 4. v. 12. & ad Galat. 3. v. 7. ostendit: quod illi sunt filii promissionis, qui sunt filii fidei Abraham, sive ex Israelitum, sive ex Gentibus: & ideo dixit Deus, te posuisse Abraham patrem multum gentium.

XII. Secundo respondens, filii Calorum, dum uterque ex vi promissionis facte a Deo, omnes filios Abraham, per propagationem, ab info fidei sanctificatos, & Deum filios fidei nascuntur. Promissio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carni propagatione nascerentur, essent de populo Dei, & ha- redes terrenaem promissionum, si autem filii, qui Abramiani fidei propter patrem, & filios maculati, & heredes essent spiritualium promissionum gratiae. Ideoque cum non solum ex Abraham carnaliter progeniti, sed alii etiam ex Gentibus filii Abraham fuerint, per fidem: hi etiam filii fuerint spiritualium promissionis, per gratiam. Unde Paulus, ad Rom. 4. v. 12. & ad Galat. 3. v. 7. ostendit: quod illi sunt filii promissionis, qui sunt filii fidei Abraham, sive ex Israelitum, sive ex Gentibus: & ideo dixit Deus, te posuisse Abraham patrem multum gentium.

XIII. Secundo respondens, filii Calorum, dum uterque ex vi promissionis facte a Deo, omnes filios Abraham, per propagationem, ab info fidei sanctificatos, & Deum filios fidei nascuntur. Promissio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carni propagatione nascerentur, essent de populo Dei, & ha- redes terrenaem promissionum, si autem filii, qui Abramiani fidei propter patrem, & filios maculati, & heredes essent spiritualium promissionum gratiae. Ideoque cum non solum ex Abraham carnaliter progeniti, sed alii etiam ex Gentibus filii Abraham fuerint, per fidem: hi etiam filii fuerint spiritualium promissionis, per gratiam. Unde Paulus, ad Rom. 4. v. 12. & ad Galat. 3. v. 7. ostendit: quod illi sunt filii promissionis, qui sunt filii fidei Abraham, sive ex Israelitum, sive ex Gentibus: & ideo dixit Deus, te posuisse Abraham patrem multum gentium.

XIV. Secundo respondens, filii Calorum, dum uterque ex vi promissionis facte a Deo, omnes filios Abraham, per propagationem, ab info fidei sanctificatos, & Deum filios fidei nascuntur. Promissio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carni propagatione nascerentur, essent de populo Dei, & ha- redes terrenaem promissionum, si autem filii, qui Abramiani fidei propter patrem, & filios maculati, & heredes essent spiritualium promissionum gratiae. Ideoque cum non solum ex Abraham carnaliter progeniti, sed alii etiam ex Gentibus filii Abraham fuerint, per fidem: hi etiam filii fuerint spiritualium promissionis, per gratiam. Unde Paulus, ad Rom. 4. v. 12. & ad Galat. 3. v. 7. ostendit: quod illi sunt filii promissionis, qui sunt filii fidei Abraham, sive ex Israelitum, sive ex Gentibus: & ideo dixit Deus, te posuisse Abraham patrem multum gentium.

XV. Secundo respondens, filii Calorum, dum uterque ex vi promissionis facte a Deo, omnes filios Abraham, per propagationem, ab info fidei sanctificatos, & Deum filios fidei nascuntur. Promissio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carni propagatione nascerentur, essent de populo Dei, & ha- redes terrenaem promissionum, si autem filii, qui Abramiani fidei propter patrem, & filios maculati, & heredes essent spiritualium promissionum gratiae. Ideoque cum non solum ex Abraham carnaliter progeniti, sed alii etiam ex Gentibus filii Abraham fuerint, per fidem: hi etiam filii fuerint spiritualium promissionis, per gratiam. Unde Paulus, ad Rom. 4. v. 12. & ad Galat. 3. v. 7. ostendit: quod illi sunt filii promissionis, qui sunt filii fidei Abraham, sive ex Israelitum, sive ex Gentibus: & ideo dixit Deus, te posuisse Abraham patrem multum gentium.

XVI. Secundo respondens, filii Calorum, dum uterque ex vi promissionis facte a Deo, omnes filios Abraham, per propagationem, ab info fidei sanctificatos, & Deum filios fidei nascuntur. Promissio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carni propagatione nascerentur, essent de populo Dei, & ha- redes terrenaem promissionum, si autem filii, qui Abramiani fidei propter patrem, & filios maculati, & heredes essent spiritualium promissionum gratiae. Ideoque cum non solum ex Abraham carnaliter progeniti, sed alii etiam ex Gentibus filii Abraham fuerint, per fidem: hi etiam filii fuerint spiritualium promissionis, per gratiam. Unde Paulus, ad Rom. 4. v. 12. & ad Galat. 3. v. 7. ostendit: quod illi sunt filii promissionis, qui sunt filii fidei Abraham, sive ex Israelitum, sive ex Gentibus: & ideo dixit Deus, te posuisse Abraham patrem multum gentium.

XVII. Secundo respondens, filii Calorum, dum uterque ex vi promissionis facte a Deo, omnes filios Abraham, per propagationem, ab info fidei sanctificatos, & Deum filios fidei nascuntur. Promissio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carni propagatione nascerentur, essent de populo Dei, & ha- redes terrenaem promissionum, si autem filii, qui Abramiani fidei propter patrem, & filios maculati, & heredes essent spiritualium promissionum gratiae. Ideoque cum non solum ex Abraham carnaliter progeniti, sed alii etiam ex Gentibus filii Abraham fuerint, per fidem: hi etiam filii fuerint spiritualium promissionis, per gratiam. Unde Paulus, ad Rom. 4. v. 12. & ad Galat. 3. v. 7. ostendit: quod illi sunt filii promissionis, qui sunt filii fidei Abraham, sive ex Israelitum, sive ex Gentibus: & ideo dixit Deus, te posuisse Abraham patrem multum gentium.

XVIII. Secundo respondens, filii Calorum, dum uterque ex vi promissionis facte a Deo, omnes filios Abraham, per propagationem, ab info fidei sanctificatos, & Deum filios fidei nascuntur. Promissio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carni propagatione nascerentur, essent de populo Dei, & ha- redes terrenaem promissionum, si autem filii, qui Abramiani fidei propter patrem, & filios maculati, & heredes essent spiritualium promissionum gratiae. Ideoque cum non solum ex Abraham carnaliter progeniti, sed alii etiam ex Gentibus filii Abraham fuerint, per fidem: hi etiam filii fuerint spiritualium promissionis, per gratiam. Unde Paulus, ad Rom. 4. v. 12. & ad Galat. 3. v. 7. ostendit: quod illi sunt filii promissionis, qui sunt filii fidei Abraham, sive ex Israelitum, sive ex Gentibus: & ideo dixit Deus, te posuisse Abraham patrem multum gentium.

XIX. Secundo respondens, filii Calorum, dum uterque ex vi promissionis facte a Deo, omnes filios Abraham, per propagationem, ab info fidei sanctificatos, & Deum filios fidei nascuntur. Promissio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carni propagatione nascerentur, essent de populo Dei, & ha- redes terrenaem promissionum, si autem filii, qui Abramiani fidei propter patrem, & filios maculati, & heredes essent spiritualium promissionum gratiae. Ideoque cum non solum ex Abraham carnaliter progeniti, sed alii etiam ex Gentibus filii Abraham fuerint, per fidem: hi etiam filii fuerint spiritualium promissionis, per gratiam. Unde Paulus, ad Rom. 4. v. 12. & ad Galat. 3. v. 7. ostendit: quod illi sunt filii promissionis, qui sunt filii fidei Abraham, sive ex Israelitum, sive ex Gentibus: & ideo dixit Deus, te posuisse Abraham patrem multum gentium.

XV. Secundo respondens, filii Calorum, dum uterque ex vi promissionis facte a Deo, omnes filios Abraham, per propagationem, ab info fidei sanctificatos, & Deum filios fidei nascuntur. Promissio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carni propagatione nascerentur, essent de populo Dei, & ha- redes terrenaem promissionum, si autem filii, qui Abramiani fidei propter patrem, & filios maculati, & heredes essent spiritualium promissionum gratiae. Ideoque cum non solum ex Abraham carnaliter progeniti, sed alii etiam ex Gentibus filii Abraham fuerint, per fidem: hi etiam filii fuerint spiritualium promissionis, per gratiam. Unde Paulus, ad Rom. 4. v. 12. & ad Galat. 3. v. 7. ostendit: quod illi sunt filii promissionis, qui sunt filii fidei Abraham, sive ex Israelitum, sive ex Gentibus: & ideo dixit Deus, te posuisse Abraham patrem multum gentium.

XVI. Secundo respondens, filii Calorum, dum uterque ex vi promissionis facte a Deo, omnes filios Abraham, per propagationem, ab info fidei sanctificatos, & Deum filios fidei nascuntur. Promissio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carni propagatione nascerentur, essent de populo Dei, & ha- redes terrenaem promissionum, si autem filii, qui Abramiani fidei propter patrem, & filios maculati, & heredes essent spiritualium promissionum gratiae. Ideoque cum non solum ex Abraham carnaliter progeniti, sed alii etiam ex Gentibus filii Abraham fuerint, per fidem: hi etiam filii fuerint spiritualium promissionis, per gratiam. Unde Paulus, ad Rom. 4. v. 12. & ad Galat. 3. v. 7. ostendit: quod illi sunt filii promissionis, qui sunt filii fidei Abraham, sive ex Israelitum, sive ex Gentibus: & ideo dixit Deus, te posuisse Abraham patrem multum gentium.

XVII. Secundo respondens, filii Calorum, dum uterque ex vi promissionis facte a Deo, omnes filios Abraham, per propagationem, ab info fidei sanctificatos, & Deum filios fidei nascuntur. Promissio enim illa fuit, ut qui ex Abraham carni propagatione nascerentur, essent de populo Dei, & ha- redes terrenaem promissionum, si autem filii, qui Abramiani fidei propter patrem, & filios maculati, & heredes essent spiritualium promissionum gratiae. Ideoque cum non solum ex Abraham carnaliter progeniti, sed alii etiam ex Gentibus filii Abraham fuerint, per fidem: hi etiam filii fuerint spiritualium promissionis, per gratiam. Unde Paulus, ad Rom. 4. v. 12. & ad Galat. 3. v. 7